

Kevätkylvöt ajatuksissa!

UUDESI VUOSI ON TAAS KÄÄNTYNYP lopuilleen ja ensi vuosi jo uusine kylvöineen hämmöittää edessä. Nyt on hyvä aika suunnitella mitä ensi vuonna puutarhassani, viljelypalsallani tekisin ja kylväisin, miksei parvekkeellakin tai ikkunalaudalla. Toivotavasti vuoden 2015 Maatiaisen siemenluettelosta löytyy ajattelemasi lajit. Koristeellisia vihanneksia voi vaikka yhdistellä erilaisten kukkien kanssa. Kukkakasvejakin löytyy joiden kukat ovat syötäviä mm. koristekrassi, neilikka, päivänlilja, kurjenpolvet, helokit, kehäkukka, ruiskaunokki, apilat, maitohorsmat ja siankärsämö. Voikukan alkukesän kukkanupuilla voi herkutella vaikkapa friteeratuna. Syötäviä kukkia voi käyttää kesäiseen salaattiin sekä ruoka-annosten koristeluun. Helppo tapa säilyttää syötäviä kukkia on jäädyttää ne veden kanssa jääpaloiksi. Kuivattuna syötäviä kukkia voi käyttää teeaineksenä, esim. kehäkukka ja ruusu.

Väriä ja näyttävyyttä vihannespennkkiin saa mm. lehtimangoldilla, punahierakalla/viinisuolaheinällä, tarhamaltsalla, lehtikaalilla, punalehtisillä salaateilla ja hyvänheikinsavikalla. Miksei persiljaa voisi käyttää reunuskasvina sekä kangasajuruohoa ja mansikkaa. Mäkimeiramia maanpeitekasviksi aurinkoiselle ja kuivalle paikalle. Yrtti-iisoo mäkimeiramin kaveriksi hyväksi teeainekseksi. Mintut vasta ovatkin tehokkaita maanvaltaajia, niille kannattaa tehdä rajattu kasvualue. Kukkaloisto houkuttelee perhoset ja pölyttäjät paikalle. Hyötykasveja voi myös istuttaa säleikköön mm. herneitä, papuja ja köynnöspinaattia. Upeata kukintaa kasvimaalle tarjoaa sikuri, unohtamatta merikaalin muhevaa ja koristeellisia lehtiä. Kannattaa kumminkin penkin sijoituspaikkaa miettiessä muistaa, että vihannekset tarvitsevat yleensä lämpimän, aurinkoisen ja suojaisan kasvupaikan.

Viime talvi (2013) oli lähes lumeton eikä ollut suojaavaa lumikerrosta kasvustojen päällä talven pakkasten aikana. Oman pihani kasvit tuntuivat kuitenkin selviytyneen haastavasta talvesta melkoisen hyvin. Ainoastaan peurankellokasvustoni oli tuhoutunut. Syynä voivat olla monet myyrän tekemät käytävät kukkapenkissäni. Alkukesän kylmyys hidasti monen kasvin kehitystä ja välillä tuntui että hyötykasvien kasvu oli ihan hyytynyt. Alkukesän kosteus edisti myös homeenkasvua ja saattoi mädättää vihanneksia peltoon. Mutta keskikesän helteillä taas vettä sai kiikuttaa kastelukannuilla pihanperukoille asti melkein joka ilta. Vaihtelevista säistä huolimatta kasvien siemeniä on tullut ihan mukavasti! Ehkä leuto talvi toisaalta paransi kimalaisten ja mehiläisten talvehtimistä ja pölyttäjiä oli menneen kesänä tavallista runsaammin liikkeellä.

Osasta hyötykasveja voi tehdä kesän mittaan uusintakylvöjä ja/tai voi kylvää jatkuvasti lisää. Mm. näistä kasveista kannattaa jättää osa siemenistä uusintakylvöjä varten, niin aina on uutta tuoretta satoa kehittymässä: maustekirveli, tilli, salaatit (voi kylvää jatkuvasti lisää), pinaatti. Ja miksei voisi kokeilla helppoja tuohyönteiskarkottimia: kehäkukan tuoksu karkoittaa tuohyönteisiä ja sitä voi istuttaa kasvimaalle moneen paikkaan, samettikukkien voimakas tuoksu karkoittaa myös tuohyönteisiä ja sitä kannattaa etenkin istuttaa kaalikasvien läheisyyteen. Basilikan taas sanotaan pitävän kärpäset pois sisätiloista, kun basilikaruokkuja on sijoitettu parvekkeelle ja ovien viereen.

Tässä muutamia ideoita ensi kaudelle!

Hyvää loppuvuotta toivottaen

ANNE LEINO